

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 20. vsakega meseca.

Za člane v „Zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 20.—, polletno Din 10, četrtletno Din 5.—; posamezne številke 2 Din.

Cena inseratom: 1/4 strani D 5.— vključno davek.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 10. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključil.

Štev. 5.

V Ljubljani, 20. maja 1924.

Leto XI.

Tujskoprometnim interesentom.

Vsako leto, ko pride zeleni maj, nastane po naših letoviščih in kopališčih živahno ugibanje — kakšna bo letošnja sezona? Kakšno bo vreme, koliko bo gostov, in kakšni bodo ti gostje? Poslednje vprašanje daje menda največ misliti.

Žal pri nas nimamo sedaj še točne statistike. V splošnem pa se je vendar moglo lahko opaziti, da so polnili v zadnjih dveh sezonah naše tujskoprometne postojanke v pretežni večini srbohrvatski gosti, ki so s Čehoslovaki vred domalega nadomestili vso izgubo Nemcev, Madjarov Italijanov i. dr. gostov izza sezon pred vojno.

Nemci (izven naše države) i. s. premožnejši so pohajali na sever (Ostsee, Helgoland itd.), še več pa v Italijo, ki jim je ponujala še mnogo bolj ugodne cene in ni delala nikakih težkoč pri prekoračenju meje. Drugi pa so ostali doma deloma vsled valute, deloma vsled nacionalne discipline ter posečali koroska in dr. nemška letovišča. Tako so Nemci, ki so pred vojno zaznamovali pri nas najjačji kontingent tujcev, domalega izgubili. Še več. Niso le samo izostali, temveč se je njihovim tujskoprometnim organizacijam celo posrečilo izvabiti iz naše države veliko število gostov i. s. ne samo Nemcev, temveč tudi ljudi, ki se radi trkajo na svoja jugoslovanska prsa. Znano nam je, da so v obeh prošlih sezonah Avstrijci na par konferencah tujskoprometnih interesentov, hotelirjev in gostilničarjev dočeli izredno nizke konkurenčne cene,

mного solidnejše od naših, ter je njih organizacija tako dobro funkcionirala, da so celo naše na Gorenjsko ali v jugoslovansko Primorje namenjene goste po svojih agentih — v vlakih pregovorili za to ali ono letovišče v Avstriji! Na goste iz Avstrije in Nemčije vsaj za enkrat ne smemo še polagati prevelikih nad.

Drug stalen gost v naših letoviščih je bil vedno naš Čeh. Zadnja leta pred vojno je bil porast čeških turistov in letoviščnikov že tako razveseljiv, da je že skoro dosegel višino obiska Nemcev. Prva leta po prevratu so nekoliko izostali in že se je bilo bati, kakor da nam bo te drage goste sedanja njih Tatra povsem odtujila. Pa to se ni zgodilo. Ostali so nam zvesti. Predvsem lanska sezona je izkazala nepričapkovano jak porast Čehoslovakov na Jadranu ob naši obali in otokih, pa tudi lepo število obiskov Slovenije tako v dolinskih kakor v višinskih postojankah.

Kako pa bo letos s Čehoslovaki? Ali nas bodo zopet posetili v tako častnem številu kakor lani, želeli bi — ni pa gotovo ali se nam ta želja izpolni. Iz merodajnih krogov izvemo namreč, da je počela na Češkem velika, opasna kampanja po časopisih in tudi drugače, ki meri na to, da nam odtegne v letošnji sezoni kolikor mogoče čehoslovških gostov od našega Jadrana in drugih krajev! Ni težko uganiti, da so zopet eni in isti — namreč Italijani, naši dobri zavezniki, ki ponajveč razvijajo to gonjo proti jugoslovanskim tujskoprometnim interesom. Spretno mečejo svoje mreže in žal z dobrim uspehom

do sedaj. Dobrodošlo jim je lansko za bavljanje nekaterih hrvatskih časopisov proti čehoslovškim gostom v Primorju, po drugi strani pa operirajo s splošno letošnjo »draginjo«, ki da pri nas vlada vsled porasta naše valute in pa z oderuštvo naših hotelirjev in gostilničarjev.

Razume se, da more prouzročiti ta kampanja prav slabe posledice tako za naše Primorje kakor tudi za letovišča in kopališča v Sloveniji in lahko to občutno zadene tudi druge naše nacionalne in državne interese, ako se pravočasno ne postavimo po robu s previdnejšo protipropagando. Ta naša kampanja pa bo uspešna le tedaj, ako izpregledajo poleg onih prevdarnih interesentov, ki jim tega ni treba še posebej polagati na srce, tudi vsi ostali naši hotelirji, gostilničarji, kavarnarji, lastniki penzij, fижakarji i. dr.: da so solidne cene, snažnost in prava gostoljubnost prvi in glavni pogoji, ki nam morejo ohraniti in še pridobiti dobro ime itd. ne samo pri Čehoslovakih, Srbih in Hrvatih temveč pri vseh gostih od blizu in daleč brez izjeme! Naša jezera, naše gore in premožge prirodne lepote in znamenitosti, vse to samo po sebi našega tujkega prometa ne bo rešilo in ne bo nikdar moglo prikleniti srca tujih gostov, ako se ne bodo počutili pri nas domači, dobro postarjeni cenovno kakor drugod, in ako se jih ne bo streženi t. j. najmanj tako dobro in za cenilo zgolj samo za toliko, kolikor kdo plača.

Mnenje, da je samo Bled in samo Bohinj ali kakšen drug kraj edino lep na celem svetu in da za tujca ni lepše

dežele kot je Slovenija, to napačno domnevanje naj oni naši tujskoprometni interesenti, ki se jih tiče, čimprej odlože ter vzamejo drugo mero! Le ako bodo tujci pri nas dobro sprejeti in se bo z njimi lepo ravnalo ter bodo shajali po istih solidnih cenah kakor drugod, nam bo to več koristilo, privabilo in obdržalo več gostov, kakor vsa kričeča reklama.

Omilite torej v letošnji sezoni biva-nje turistom in gostom po letoviščih in kopališčih, da bo vsak odnesel iz naših krajev le lepe spomine, dobre utise, ne pa se kesal na poti proti svojemu domu — tako bo vsak tujec nehote delal za nas reklamo, za naše gore in morje in le na ta način se bodo same od sebe brezuspešile vse italijanske in druge nakane v tujskoprometnem ozirju!

Dobre, solidne in reelne gostilne so tisti faktor, ki tujca pridržijo v kraju delj časa nego se je namenil, ker sicer pred oderuštvom že po par dnevih zbeži. Zato tujskoprometni interesenti, na vas samih je, da si zboljšate in tudi obdržite zboljšani položaj.

Zvezina poročila.

Na glavni skupščini udruženja zadrug gostilničarjev v Zagrebu dne 30. aprila t. l. je podal naš delegat naslednji predlog:

Slavna skupščina!

Z ozirom na položaj, v katerem se gostilniška obrt nahaja vsled novih naredb in zakonov, je sklenila Osrednja Zveza gostilničarskih Zadrug za Slovenijo opozoriti in predlagati vsem stanovskim organizacijam kraljevine živahnejši stik, živahnejše medsebojno dopisovanje, točno odgovarjanje raznih vprašanj in iti na izdelavo enotnega programa, uspostavitve enotne smernice pri delovanju v obrambo dosedanjih pravic, v dosego vzdržnejših razmer in v zaščito interesov gostilniškega stanu, da bi se s tem dosegla čvrstejša konsolidacija in krepka solidarnost vsevkupnega gostilničarstva kraljevine.

Dasi je današnji zbor bolj internega značaja Udruženja gostilničarskih zadrug za Hrvatsko, Slavonijo, Medjimurje itd., je načelstvo Osrednje Zveze v Ljubljani vsejedno določilo se vabilu na današnji zbor odzvati ter to priložnost porabiti, da iznesemo naš klic za ideje, kakor so zgoraj navedene.

V dosego tega ideala v naših organizacijah je potrebno, da pred vsem vsako važnejše delo, sklepe, vloge na oblastva, proteste, prošnje itd., katerih vzrok ali vsebina je taka, da ne zadeva samo lokalne razmere ali neprilike, marveč splošni položaj gostilničarstva — preden jih na merodajna mesta predložimo, razpošljemo eden drugemu v pogled, presojo in morebitne dodatke ali važne pripombe.

Ako tega ne bo, ostane pri dosedanji kolobociji, da stavi sleherna organizacija po svoje v eni in isti zadevi drugačne zahteve in predloge, tako da si minister misli, eden hoče bob, drugi fižol, tretji ri-

čet, komu naj ustrežem — nobenemu, pa imajo vsi enako rešitev.

Potem pa, kako je z našim državnim ali kakor se zove, centralnim Savezom v Beogradu, obstoja li? Ali hoče delati?

Ako je to v redu, stavimo predlog, da se vse naše pritožbe in vloge na centralno vlado polagajo potom Centralnega Saveza, ki ima najboljšo priliko in vpliv tudi za osebne intervencije.

Ko smo s tem na čistem, pa prosimo slavni zbor sprejeti še sledeče predloge:

1.) Pred vsem se naj zahteva, da spadaj gostilničarska obrt v vseh agendah razen policijskih zadev v resort ministrstva trgovine in obrti in da bodi podeljevanje pravic gostilniške obrti podrejno politično-obrtni oblasti prvi instance.

2.) Pri podelitvah mestnega kot osebne prava za gostilničarsko obrt je zaslišati tudi mnenje pristojne organizacije, t. j. Zadruga ali Zveze.

3.) Pri podeljevanju osebne pravice je zahtevati tudi dokaz strokovne sposobnosti.

4.) Pri podeljevanju pravic se ima navesti posamezno, kakove pravice se je podelilo: a) ali hotelsko z vsemi pravicami gostilniške obrti ali b) samo točilno in kaj sme koncesionar točiti ter c) kavarniško, kakove pravice ima v obratu.

5.) O vseh podelitvah krajevnih in točilnih pravic, prenosih ali drugih spremembah v gostilničarski obrti je obvestiti pristojno Zadrugo ali Zvezo in ako je bil podan ugovor priznati pravice priziva v 14 dneh, ako je bil izdan odlok po prvi inštanci, v 30 dneh pa, ako je bil izdan po drugi inštanci. Rok priziva ima odloživno moč.

6.) Kdor dobi pravice točiti pijače na drobno, sme točiti tudi v vsaki množini tudi na debelo.

7.) Pri pobiranju takse po tar. p. 62, dokler se ta drugače ne spremeni ali ukine, se naj uvede pravičnejši način in več skupin, n. pr. vsaj 8, radi prevelike razlike v množinah iztočenih pijač. V teh osmih skupinah naj se določi, do katere množine iztočenih pijač pride točilec v 8., 7., 6., 5., 4., 3., 2. in 1. skupino.

8.) Gostilniške takse na račune po tar. p. 34 se naj na vsak način ukinejo in nadomestilo za to dobi s trošarinskim davkom na vino, ki se naj uveljavi v celi državi enakomerno kakor je v Sloveniji ter bo s tem uvedena enakomernost, dohodek pa podesetorjen.

Te zahteve naj Udruženje kot soglasno sklenjene sklepe današnjega zborovanja, na kojem so zastopniki gostilničarstva iz vse kraljevine, sklepe, ki so že neštokrat utemeljeni, sestavi v obširno spomenico, predloži potom Centralnega Saveza Ministrstvu financ, kakor tudi Ministrstvu za notranje zadeve s prošnjo, da se taksni pravilnik dobesedno našim upravičenim zahtevam preuredi. S prepisi spomenice pa vse Saveze obvešča.

Predlog je bil z navdušenjem in frenetično aklamacijo na Slovence sprejet.

Nato je bila podana od naše delegacije še naslednja spomenica:

Slavni zbor!

Dobili smo vest, da se izdeluje v ministrstvu trgovine in industrije v Beogradu na podlagi starega srbskega obrtnega zakona (zakona o radnjama) nov obrtni red, ki bo veljaven za vso državo.

Ker so vsi zakoni, katere je centralna vlada do sedaj izdala, več ali manj za naše razmere neprikladni, se je bati, da bodo tudi obetani novi obrtni red tehnično in stvarno slab.

Kot zgled omenjamo le dve primeri: Zakon o inšpekciji dela izroča ovadbo, preiskavo in kaznovanje eni in isti osebi (tehniku), osebi, ki bi po vseh evropskih pojmihi ne smela fungirati kot sodnik. In ta taksni zakon, ki izpreminja kompetenco politične, sodne in finančne oblasti, zamenjajoč jih medsebojno ne glede na to, da ustvarja s taksnimi, torej davčnimi predpisi materialne izpremembe različnih drugih nefiskalnih zakonov.

Vsekakor bi bilo potrebno doseči, da se osnutek tega novega obrtnega zakona, preden se v parlamentu razpravlja o njem, da na razpolago in na vpogled interesiranim krogom, t. j. organiziranim obrtnim korporacijam, da bi zavzele svoje stališče.

Če bo novi zakon tak, kakor je sedanji zakon o radnjama, potem se mora pač reči, da ne bo odgovarjal v ničemer našim razmeram in bi se morali z vsemi močmi zoper njega boriti, ker bi pomenilo to naravnost pravo reformacijo in pejus napram naši, priznani izvrstni dosedanji obrtni zakonitosti.

To se je pokazalo eklatantno sedaj, ko so bila določila tega zakona glede kafane in mehane s taksnim zakonom razširjene tudi na Hrvatsko in Slovenijo. Po teh določilih je lažje pridobiti dovolilo za točenje žganja, sploh alkoholnih pijač, nego za prodajo jedil ali točenje malinovca.

Predlagamo: Današnji zbor skleni podati ministrstvu trgovine in industrije v Beogradu spomenico, da se osnutek novega obrtnega reda, preden se predloži skupščini v sklepanje, razpošlje interesiranim krogom, t. j. tudi gostilničarskim organizacijam na vpogled, da izjavijo svoja mnenja, oziroma zavzamejo v tem pogledu svoja stališča. Tudi ta solucija je bila z odobravanjem soglasno sprejeta.

Iz tega poročila blagovolite tovariši uvideti, da naša organizacija čuva in se neprestano bje za naša prava ter priteguje v naše brambeno kolo tudi vse zavezništvo našega juga.

Zadružne zadeve.

Po določbah pravilnika k taksnemu zakonu imajo izvrševalci gostilniških obrti, ki so v dobi, ko je postal ta zakon, oziroma pravilnik veljaven, započeli z obrati, pridobiti osebno (profesionalno) pravo.

Ob podelitvah tega prava pa se nič ne omenja ali se podeli to pravo v svrhu pridobitve lastne pravice ali v svrhu posloводства za gostilniški obrt.

Imamo namreč mnogo slučajev, da so koncesije že na hišah ter so jih lastniki hiš izvrševali kot zakupniki po dosedanjih predpisih obrtnega reda. Ako tedaj tak zakupnik zaprosi za osebno pravo po členih 15., 16. in 17. pravilnika, je po našem mnenju treba v dovoljenju označiti ali se mu podeli pravo kot poslovođa ali kot samostojni koncesionar.

Znano nam je nekaj slučajev, kjer se izvršujejo že delj časa koncesije vdov, katere so bile zakonitim potom tja prenešene in jim tudi niso bile nobenkrat odpovedane. Torej ta pravica na hiši dejansko obstoji in se sedaj ondi izvršuje na ime revne vdove, katere edini življenski pripomoček je.

Taka koncesija bi se mogla proglasiti ugaslim, ako bi finančno okrajno ravnateljstvo podelilo novo koncesijo po členu 9. taksnega pravilnika, ker sicer sta naenkrat dve koncesiji v hiši, kar pa menda ni sprejemljivo. Za ugasnitev koncesije, ki je bila prva na hiši, pa tudi ni nobene pravne podlage, ker se neprestano izvršuje in se radi tega ugasnitev ne more in ne sme proglasiti.

Dejstvo, da odpove zakupnik, po novem poslovođu, izvrševanje na hiši obstoječe koncesije zato, da bi se mu podelila lastna koncesija, absolutno ne ustanavlja upravičenosti, da bi se smeli vsled tega kar dve koncesiji naložiti na eno hišno številko.

Ker bi se zgodila torej vsled neupoštevanja tacega položaja flagrantna nezakonitost in kršenje obrtnega reda, kakor tudi predpisov pravilnika o taksnem zakonu, ako bi se razmerje, kakoršno sedaj v mnogih slučajih v Ljubljani in tudi drugod obstoja, ne uvaževalo, smo prosili finančno okrajno ravnateljstvo, da take prosilce, ki imajo že koncesije vdov, sirot in nedoletnih na hiši ter jih izvršujejo po prejšnjih predpisih kot zakupniki, ali sedaj kot poslovođe — zavrne.

Prošnje ali pritožbe.

Ocenitvene komisije za plačilo takse za pravico točenja pijač so delo skončale. Postopanje pri teh ocenitvenih poslih je bilo tako, da so, kjerbodi, člani zastopniki gostilničarstva s protestom zapustili sodelovanje. Po načinu, kako se to ocenjuje, mora priti do tega, da bo marsikateri gostilničar nepravilno ocenjen in pomaknjen v skupino, v katero nikoli ne spada.

Oni, katerim se je zgodila le prevelika krivica, ki zbog svojega pičlega obrata niso bili stavljeni v pravilno, oziroma najnižjo skupino, a še tedaj, če tudi so v najnižji skupini in je obrat tako minimalen, da je komaj omembe vredno, da je gostilna, naj podajo pritožbo, oziroma prošnjo za znižanje.

Pritožba ali prošnja je dopustna v 15 dneh od dneva, ko je bil poedini obveščen, v kateri taksni skupini je.

Pritožbo ali prošnjo je podati potom Okrajnega finančnega ravnateljstva v Ljubljani na Generalno direkcijo posrednih davkov v Beogradu.

Člen 16. pravilnika za izvrševanje predpisov tar. post. 62 določuje med drugim, da na naselbinah, ki leže daleč od svojih krajev na prelazih in vobče na vsakem takem kraju, kjer se zaradi omejene mere konzuma ne more govoriti o rednem točenju, kakor tudi glede točenja samo ob poedinih prilikah, sme dovoliti Generalna direkcija posrednih davkov na utemeljen predlog finančnega oblastva, da se zniža ta taksa tudi pod zneske, določene pod točkami a), b) in c) tar. post. 62, toda največ do 50%. Da se prizadeti osebi zniža taksa, mora vložiti prošnjo pri pristojnem finančnem oblastvu ter ji priložiti seznamek, to je prepis tiste napovedi, ki se je podala na finančni kontrolni postaji v svrhu odmere točilne takse, katero potrdi občina.

Pristojno finančno oblastvo preizkusi vse prejete podatke in poda svoje predloge Generalni direkciji posrednih davkov o višini takse.

Prošnja bi se štilizirala približno takole:

Generalna direkcija posrednih davkov

v

Beogradu.

Na plačilni nalog z dne, št. . . . mi je Finančno okrajno ravnateljstvo v Ljubljani odmerilo polletno točilno takso v znesku Din, proti temu moram ugovarjati ali podati prošnjo iz sledečih razlogov:

Kakor razvidno iz priloženega potrdila, sem potočil v letu 1923. alkoholnih pijač in sicer: hl vina, hl piva, hl žganja za prodajno ceno Din

Ker pa se mi je za pravico prodaje teh alkoholnih pijač ocenila višja postavka takse, smatram to za krivično že tudi iz ozira na to, da so se gostilničarji v krajih, ki imajo mnogo večji obrat, dejali v ravno isto taksno skupino.

Nadalje sem moral plačati od napovedane množine pijač trošarino, dohodnino in obrtni poslovni davek v letu 1923 Din

Obrat moj ni na prometnem prostoru in daje le ob nedeljah, sejnih ali shodih priliko nekaj prodati.

Vsled tega prosim podpisani, da se mi z ozirom na navedene razloge polletna točilna taksa za leto 1924 na podlagi čl. 16. taksnega pravilnika zniža na 50%.

Kraj in podpis:

S pritožbo pa se ne odloži plačilo ali izterjatev takse.

Opozarjamo še na nekaj. Ako poda kdo ugovor v obliki prošnje, je to kolekovati s 5 Din, ako pa v obliki pritožbe, pa je kolekovati z 20 Din.

Iz kavarniških krogov.

Prihajajo vesti, da se kavarnarji v Ljubljani pečajo z mislijo, slediti tovarišem v Beogradu in Zagrebu, da bi opustili zalagati svoje obrate s časniki.

Namero opravičujejo s tem, da jih zalaganje s časopisi stane letno ogromno denarja. Po 20 do 50 tisoč dinarjev izdajo večje kavarne za časnike. Kritja za ta ogromni izdatek ni posebnega od nikoder za to ustrežbo cenjenim gostom.

Ugotavlja se, da kljub številnim in raznovrstnim listom ni mogoče ustreči, kakor bi se želelo, radi tega, ker si nekateri da nanositi cele kupe žurnalov in ne pusti ničesar vzeti, dokler ni vsega pregledal. Z nevoljo se mora opazovati tudi, da nekaterniki iz listov izrezujejo ali trgajo slike ter ravnaajo z listi sploh tako devastujoče, da drugi ali tretji čitatelj dobi v roke že nekako cunjjo ali pa samo polovico lista.

Na žalost se dogajajo tudi slučaji, da list kar zgine — ni ga več. Ako uvažujemo, da plačujejo kavarnarji take velikanške svote samo za časnike, se mora priznati, da obrtnika to bolj boli, ko mora gledati tako omalovaževanje od strani gotovih časnikarskih kun za tako drago plačano časopisje.

Dogovarjalo se je že, da ako se občinstvo v tem pogledu ne bi hotelo zavedati potrebe za uvaževanje tolerantnejšega obnašanja pri porabi oziroma čitanju časopisov, bi ne preostalo drugega, kot uvesti beogradski in zagrebški sistem, da si mora obiskovalec kavarne kupiti sam list, katerega želi v kavarni čitati.

Važnosti predprodaje železniških vozni listkov.

Pred nekako tremi meseci je pričela v lokalih Zveze za tujski promet, Aleksandrova cesta, poslovati predprodajna železniških vozovnic delniške družbe »Putnik«. Ta institucija se je ustanovila po vzorcu velikih zapadnoevropskih prometnih pisarn v prvi vrsti za udobnost potujočega občinstva, ki si more nabaviti brez vsacega doplačila in brez neprijetnega čakanja in prerivanja pri kolodvorskih blagajnah železniške vozovnice tudi za tri dni vnaprej, ter dobi na zahtevo od uradništva Putnika vse potrebne informacije. Uvidevajoč izredno važnost tujskega prometa za narodno gospodarstvo, dovoljuje država »Putniku« provizijo od prodanih vozni listkov. Vrhu tega se je država udeležila pri ustanovitvi družbe z znatnim številom delnic ter se odpovedala vsaki dividendi v korist tujskemu prometu. Čisti dohodki, ki jih prinaša poslovanje Putnika, se morejo porabiti izključno le v tujsko-prometne namene. — Zveza za tujski promet je pričakovala, da bo ljubljansko občinstvo osobito trgovsko v največji meri cenilo vzvišeno nalogo, ki jo vrši imenovano društvo ter da se bo v največjem številu posluževalo udobnosti, ki jih nudi biljeternica Putnika ter s tem obenem zadostilo narodni dolžnosti in brez materijelnih žrtev podpiralo to delovanje v prosep Slovenije. Žalibog je nasprotno. Zagrebška podružnica »Putnika« proda mesečno za okoli 1 milijon dinarjev vozovnic, ljubljanska pa za 10.000 dinarjev v istem času. Zveza je pričakovala, da bo deležna podpore vsaj od naših pridobitnih krogov ter naše inteligence; nasprotno se pa naši ubožnejši sloji po-

služujejo pridno predprodaje, ne pa krog, ki smo nanje največ računali. — Z ozirom na navedeno se pozivlja osobito naše gostilničarske kroge, da se blagovolijo pri potovanjih, pa bi bilo še tako kratko, posluževati izključno imenovane biljetarnice ter upamo, da bode naš poziv imel tudi pozitiven uspeh. Prerivanje pri blagajnah na kolo dvorih je včasih resnično neznosno in tudi radi žepnih uzmovičev mnogokrat opasno.

Tovariši.

Generalna direkcija posrednih poreza v Beogradu je izdala za finančno stražo 11. januarja 1924 pod broj 1234, knjigo »Financijska služba«.

V teh službenih navodilih je na strani 21. sledeče pojasnilo:

Točenje vina za potrošnju v lokalu kot točilnica iz 4 napomene us. tar. br. 62 taksne tarife.

Objašnjenje od 16. januarja 1924 br. 704 Generalne direkcije posrednih davkov v Beogradu.

1.) Dosedajšnji omejeni točijaci i maloprodavci kao svi drugi točijaci iz 4 napomene us. tar. br. 62 taksne tarife mogu točiti u svojim lokalima vino u otvorenim sudovima i za potrošnju u lokalu stojičim gostima, jer zato plaćajo taksu iz tar. br. 62 taksne tarife. Razume se, da ne smeju svoje lokale pretvoriti u kafane ili mehane i imeti stolove i stolice.

2.) Svi oni lokali, u kojima je vršeno točenje kao prekobrojno do 6. aprila 1920 god. smatraju se kao da su stekli mesno pravo.

3.) Prema propisima novog zakona i pravilnika nastavna točenja više ne postoje.

Vprašanje nastane sedaj, ali je nastala v zakonodaji v obrtnih zadevah kakor tudi v trgovskem oziru ne le anarhija, ampak pravcata prostitucija. Samo da platiš, pa ti je vse na razpolago.

Trgovci smejo tedaj točiti neomejeno, dasi imajo pravico prodaje le v zaprtih steklenicah, jim ni treba niti zaprositi za pravico točenja v odprtih posodah ali pridobiti si osebno pravo — ker so platili.

Poznamo kraj, kjer je 28 gostilen, nenkrat pa je nastalo vsled pojava tega službenega navodila še 22 trgovskih točilnic. Kaj misli finančna uprava sploh s takimi brezmiselnimi ukrepi? **Kje je zaščita obrti?**

V nekem slučaju obstoji fakt, da je gostilna in prodajalna v eni hiši. Trgovec se loti razpečavanja vina, gostilničar pa ima vsled tega prazen lokal, jest pridejo gostje v gostilno, pit pa gredo v prodajalno, ker lahko daje trgovec za en dinar pri litru vino ceneje, ko nima nikakih režij, a te, kar jih ima, krije s trgovino stoterih predmetov.

Takih razmer gostilničarska obrt osobito na deželi in selih na noben način ne utrpi in ne prenese.

Protestiramo najodločneje proti takim samovoljnim naredbam, ki nimajo nobene

zakonite podlage in so izšle le iz površnega poznanja gostilniško obrtnih razmer v naših krajih in zahtevamo takojšnjo ukinitve te celo smislu taksnega zakona, kakor tudi pravilniku k temu zakonu popolnoma nasprotujoče določbe.

Ta profanizacija obrtnega reda izpodnaša vsako možnost pravilne ureditve gostilničarske obrti, njega vaještva, strokovnega šolstva in dosedanje discipline.

Ako se bo s podobnimi ukrepi nadaljevalo brez zaslišanja strokovne strani, je razpust ali razhod vseh gostilničarskih organizacij neizogiben, ker takega preziranja, brskiranja in omalovaževanja te ne bodo hotele in tudi ne mogle prenašati.

Osrednji Savez gostilničarskih organizacij v Beogradu pozivljamo, da stori pri Generalni direkciji neposrednih poreza brez odloga primerne predstave in izpoljuje preklic gori navedene določbe.

In pa ministrstvo za narodno zdravje! Kaj dela? Ali morajo biti edino le gostilničarske organizacije tisti faktor, ki pobija pijanstvo s tem, da neprestano delujejo proti sistematičnemu pomnoževanju zakotnih točilnic, ne morda radi konkurence, marveč radi dejstva, ker se vsa v takih špelunkah napojena sodrga podtika rednemu gostilničarstvu, obrekuje po časnikih in kliče pekel in žveplo na gostilniško obrt.

Žganje n. pr. se v dveh tretjinah gostilen v Sloveniji doslej ni prodajalo, v trgovinah pa ga iztočijo na polovnjake, a živ krst ne pokaže s prstom na ta gnezda.

Gostilniška obrt je bila doslej točno urejena, oziroma opredeljena na različne pravice, katere je smel kdo izvrševati, odslej pa pravi pravilnik k taksnemu zakonu (člen 8), kdor ima pravico prodajati alkoholne pijače, sme točiti vse v neomejenih količinah. Da se tu ni ministrstvo za narodno zdravje prav nič zanimalo proti takim ukrepom in rušenju dosedanje discipline v točilni obrti, je čudež in vsa prizadevanja za utesnitev pijančevanja bodo enaka ničli, ako se ta obrt ne podredi zopet obrtno-trgovskemu ministru, kakor je bilo doslej, ker financa hoče samo, da se mnogo plati in zato tudi čim več pije, pa če se jih vsak dan nekaj pokolje in pobije vsled pijanosti.

Prosimo, opozorite pristojna mesta na to, tu je korenina, pri kateri je začetni ozdravljenjem in odpravljenjem dandanašnje podivjanosti po deželi.

Dopisi.

Gostilničarska zadruga za škofje-loški okraj in Poljansko dolino, potem Zadruga v Železnikih za Selško dolino imajo urejeno, da plačujejo prostovoljno doneske po pol dinarja za vsak zaboj piva. Od te nabrane svote se plača časnik »Gostilničar« in udnine Osrednji Zvezi Gostilničarskih Zadrug v Ljubljani. — Založnik piva »Union« g. Fleš je iz prijaznosti brez vsakih sitnosti do 31. decembra 1923 to pobiral in potem izročil nabrani znesek omenjeni zadrugi. Z novim letom pa je g. Fleš to prijaznost odklonil. Delal nam je

že pretečno leto sitnosti, da smo ga morali lepo prosti, da je ta mali posel prevzel, za letos pa je sploh odklonil. — Kako bode Vi gostilničarji sedaj to pivo priporočali, to je Vaša stvar. Ali res ni nobenega od gospodov Ločanov, da bi uredil in napravil drugo zalogo? — Zadnji čas je že! Gospodarji smo tu mi, a ne založniki!

Mi štejem novece!

O p o m b a uredništva: Zelo hvalevredna je ta praktična ideja, da plačajo člani zadrug pri vsakemu odjemu piva 50 para preplačila v ta namen, da plača Zadruga potem za vse člane strokovni list in ji eventualno še kaj preostane za zadržne potrebe. S tem ni potreba nalagati gostilničarjem posebne zadržne doklade in Zveza dobi skupaj in v redu plačano naročnino za »Gostilničarja«. Če se brani založnik, storiti to malenkostno uslugo svojim odjemalcem, ki so vsi s tem zadovoljni, je pač nekaj posebnega, in bo vsekako skrbeti za to, da pride na tako mesto vljudnejša oseba.

Preveč vinskega pridelka.

Tožbe o vinski krizi so na dnevnem redu. Manjka nam vinskih kupcev. To pa zaradi tega, ker ne moremo izvažati vina v tujino, doma ga je pa preveč.

Ne kaže delati novih nasadov. Pridelovanje vinske pijače je treba omejiti, posebno po krajih, ki se prilegajo trti.

Veliko krivo je tudi to, da smo se preveč vrgli na vinogradništvo. Ugodne cene zadnjih let so marsikoga zapeljale k novim nasadom in se je redila vinska trta na škodo drugim kulturam. Stvar je šla tako daleč, da so začeli po vinskih krajih zasajati celo njive, ležeče v ravnem, z vinsko trto, magari sredi žitnega polja. In da je napaka še večja, zasajali so njive z malovredno izabelo in šmarnico, samo da je bilo dosti pijače.

Pa to še ni vse! V zadnjih desetletjih se prideluje pri nas veliko petijota, domače pijače, ki ima nekaj vrednosti, če se prav uporablja, ki pa po drugi strani pospešuje domači konzum.

Pribiti moramo, da so vinogradi po vinskih krajih najprej in najbolj obdelani in naj še toliko stanejo, res je pa tudi to, da se velik del vinogradniških dohodkov porabi doma, ne-le brez haska, ampak večkrat na škodo našega gospodarstva.

Spričo tega je treba nastali položaj dobro premotriti in naše vinogradništvo preusmeriti. Vinogradništvo nima nameena, pridelovati čez potrebo pijače za dom, ampak predvsem vina, ki so sposobna za kupčijo. Zato pa veljajo za vinogradništvo le take lege, ki so zares prave vinske lege. Po takih legah so cele vinske gorice zdržema nasajene z vinsko trto. Kjer je pa lega posameznih vinogradov raztrgana, tam ni prava vinska lega. Take lege naj se obračajo za druge kulture.

Ob omejitvi vinogradništva ne pa v njega razširjenju iščimo boljših uspehov pri našem gospodarstvu.

Raznoterosti.

— **Pozor!** Pravilnik za hotele, kavarne, gostilne in pivnice, kuhinje in izkuhe, ki nam je pošel, smo zopet založili.

Zadruga ga istotako lahko pri Zvezi naročijo. — Pravilnik mora biti nabit v vsakem lokalu.

— **Tečaj za vinogradnike.** Ravnateljstvo državne kmetijske šole na Grmu (Novo mesto) priredi v dneh 10. in 11. junija t. l. tečaj za zeleno cepljenje trt in za

Novo in staro vino, belo haloško
lastni pridelek in jabolčnino
nudi po ugodni ceni

DAVORIN TOMBAH

Št. Vid pri Ptuj

„*Tribuna*“ F. B. L.

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.
Velika izbira otroških vozičkov, dvo-
koles in šivalnih strojev

Sprejmo se v polno popravo za emajliranje
z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški
vozički, šivalni in razni stroji.
Ceniki se pošiljajo franco!

poletno zatiranje trtnih škodljivcev. Tečaj se prične na binkoštni torek 10. junija ob 8. zjutraj in se konča v sredo dne 11. junija ob 5. popoldne. Udeleženci stanujejo lahko na Grmu, revnejši dobijo po

Pozor **gostilničarji!**

Čast mi je javiti, da imam v svoji zalogi pristna stara in nova vina iz najboljših ljutomerskih vinskih gor, kakor tudi pristnega

— **dalmatinca** —

črnega kakor belega, katerega oddajam po
:: **konkurenčno nizkih cenah.** ::

Za obilna naročila se priporoča
z odličnim spoštovanjem

Ivan Kočevar

Gosposka ul. 3 „Zlatorog“.
Zaloga Spodnja Slika
Kavškova ul. 255.

možnosti tudi prispevek v hrani. Kdor se želi tečaja udeležiti, zgleda naj se najpozneje do 5. junija po dopisnici pri ravnateljstvu šole in pride na dan pouka na zavod.

Priporoča se

pristen brinjevec

lasten izdelek

Peter Šmid, Selca nad Škofjo Loko

**I. kranjska tovarna mineralnih
vod, sodavice i. t. d.**

Ljubljana, Slomškova ulica št. 27

priporoča:

**sodavico, pokalico, naravni mal-
nov in oltronov sok, nadalje izborne
sadne pijače v pat. steklenicah: jagodovo,
nektar, kristalno oltronado, jabol-
čni biser.**

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

**marčno
pivo**

**dvojno marčno
pivo**

**temno porter
pivo**

Utemeljeno 1908. god.

Utemeljeno 1908. god.

Hrvatska središnja vinara Zagreb

PODRUMI: Zagreb, Jaska, Križevci, Vršac, Belacrkva.

Najveće uzorne pivnice i skladište

odležanih vina iz sviju vinogorja Jugoslavije:
dalmatinsko, hrvatsko, srijemsko, banatsko, i ljutomersko vino.

Fina izbrana vina u butiljama iz vlastitih vinograda.

ZALOGO VINA

izvrstnega, dolenj-
skega, hrvatskega in
banaškega priporoča
tovarišem gostil-
ničarjem

FRANC KURALT
gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadruga v Ljubljani
Gospodarska cesta št. 16

**posreduje brezplačno
za vse službe iščooe**

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 25 p,
z dežele 1 Din.

**Tovariši gostilničarji! Poslu-
žite se te ugodne prilike!**

ZAMAŠKE

vseh vrst

o d d a j a

Ljubljanska industrija
probkovich zamaškov

JELACIN & KOMP.

LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA

Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNE-
GA NAMIZJA ZA GOSTIL-
NE, HOTELE IN KAVARNE

GOSTILNIČARJI!

AKO HOČETE SAMI SEBI KORISTITI, OBRNITE SE NA
STOLARNO IN STRUGARNO V SODRAŽICI
KJER DOBITE RAZNOVRSTNE STOLE ZA GOSTILNE
IN KAVARNE, VRTNE STOLE KAKOR TUDI RAZNE
KUHINJSKE PREDMETE IZ LESA PO TOVARNIŠKI CENI.
CENIKI NA RAZPOLAGO!

Tovariši

Inserirajte v našem
listu!

Raznovrstno rudninsko vodo

kakor:

Rogaški Tempel vrelec,
„ Styria vrelec,
„ Donati vrelec,
Radinski zdravilni vrelec,
Giesshübelško slatino,
Karlovoarski Mlinski vrelec,
Gleichenberški Emin vrelec,
Franc Jožefovo grenko vodo,
Gubersko Srebernico

priporoča

A. Šarabon, Ljubljana.

Glavna zaloga rudninske vode in špeter-
rijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

1886 Ustanovljeno leta 1886

Veletrgovina z vinom in žganjem

LUDOVIK DEKLEVA

Ljubljana — Sp. Šiška

Celovška cesta št. 76

Priporočamo p. n. gg. gostilničarjem in kayarnarjem tvrdko

JOSIP PETELINC

Sy. Petra nasip 7. LJUBLJANA Sy. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji Gritzner v vseh opremah in vsi sistemi, poduk
šivanja in vezenja, krpanja (štopanja) perila brezplačno, istotam žlice
za kavo, čaj, jedilno orodje, aluminijeve srebrne zajemalke, mlinčki
za poper, svečniki, modno blago, toaletne potrebščine.

Nizka cena.

Pošilja po pošti.

Točna postrežba.

Z vsemi v špeterijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljškimi vini postreže gostilničarjem najceneje
in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani (Spodnja Šiška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvožno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropéne in sladne oime, ki so kot živinska krma zelo priporočljivo.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvaških in štajerskih vinskih goric ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

Vinarska zadruga

Ljutomerčan

r. z. z. o. z.

v Sv. Bolfenku pri Ljutomeru

je otvorila svojo

podružnico

v Ljubljani

Stara pot št. 9

poleg vojne bolnice

ter priporoča c. g. gostilničarjem svoja
zajamčeno pristna

Ljutomerska vina

po najnižjih cenah.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk

Fr. Kollmann
v Ljubljani

dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec

cvetlični salon
Pod Trančo 2
vrtnarinja
Tržaška cesta 34
v Ljubljani.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri

TRNKOCZY, lekarna,
Ljubljana Slovenija.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic

Spodnja Sliška šte. 256

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih goric.
Telefon št. 262.

Slivovko

tropinovec

rum

cognac-medicinal

razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič

Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in
kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu
posebno z dežele

na zajutrak.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica šte. 18.

Inserirajte v „Gostilničarju“

Tomaz Götz pivovarna in sladarna
v Mariboru

priporoča svoja splošno znana in priljubljena visokoodstotna
marčna in Bock piva v sodih in steklenicah
pod najugodnejšimi pogoji, franko katerokoli postaja v Sloveniji.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča, in sicer vse posteljno perilo kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtli, brisače itd. — Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. — Vsakovrstno platneno in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. — Platno za rolete in verande itd.

Črno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. — Različno sukno, volneno in svileni blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluže, predpasnike in domače obleke. — Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste. — Razna podloga za damske in moške obleke itd. itd. — Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Perilo za dame in gospode, izgotovljeno iz najfinejega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, bluže iz svile in etamina. Največja izbira florastih volnenih in svilenih nogavic, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in glave rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majce, sviterji, športno perilo, kopalne obleke itd.

Solidna in točna postrežba.